

**UZASADNIENIE DOTYCZĄCE UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA
W OPRAWYNIOWANIU DOKUMENTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY BIAŁOŚLIWIE NA LATA 2016 – 2020
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2024
W ZAKRESIE UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA**

Po przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, ze zm.), do dokumentu „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Białosławie na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2024” (zwanego w dalszej części programem ochrony środowiska lub Programem) dołącza się niniejsze uzasadnienie.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, ze zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, ze zm.) Wójt Gminy Białosławie, celem realizacji założeń ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, sporządził projekt dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Białosławie na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2024”. Projekt został sporządzony w oparciu o wytyczne Ministerstwa Środowiska opublikowane we wrześniu 2015 r.

Ponadto na podstawie art. 46, 50 i 51 oraz art. 57, 58 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko wystąpiono do organów ochrony środowiska o uzgodnienie zakresu prognozy oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania.

Z art. 46 w/w ustawy wynika obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko. Wskazane w ustawie organy, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny mają możliwość odstąpienia od strategicznej oceny. W ocenie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu taka konieczność nie zachodziła, jednak w ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu projekt wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny, w ramach której sporządzono prognozę oddziaływania i zapewniono udział społeczeństwa.

Na podstawie art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, przy opracowywaniu Programu Ochrony Środowiska zapewniono udział społeczeństwa.

Obwieszczeniem Wójta z dnia 9.11.2016 r. podano do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z dokumentami. Ogłoszenie zostało zamieszczone na stronie www.bip2.bialoslawie.pl w zakładce Plan Programy Strategii, w podzakładce Program Ochrony Środowiska. Ogłoszenie zamieszczono także w gablotach wszystkich

sołectw i w Urzędzie Gminy. Uwagi i wnioski mieszkańcy mogli wnieść w terminie od 10 listopada 2016 r. do 1 grudnia 2016 r. w formie pisemnej na adres: Urząd Gminy ul. Księdza Kordeckiego 1, 89-340 Białosłiwie drogą elektroniczną na adres: ramusiewicz@bialoslawie.net lub osobiście w Urzędzie Gminy Białosłiwie, w biurze nr 13.

W trakcie prowadzonego postępowania dotyczącego konsultacji społecznych wpłynęły uwagi i wnioski mieszkańców w zakresie zagrożenia ze strony elektrowni wiatrowych, które w większości uznano za zasadne i wprowadzono odpowiednie zmiany do projektu (łącznie wpłynęło 108 wniosków i uwag tej samej treści).

Wnioski i uwagi społeczeństwa odnosiły się do ewentualnego lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenie Gminy. Skorygowano zapisy dotyczące projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, który nie został do tej pory przyjęty uchwałą Rady Gminy, a także odniesiono się do ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 961).

Zmian dokonano w większości w programie ochrony środowiska. W prognozie oddziaływania pozostawiono zapisy dotyczące potencjalnego oddziaływania na środowisko elektrowni wiatrowych, gdyż na tym etapie programowania nie ma możliwości wstrzymania tego typu inwestycji, gdyż na terenie gminy nie obowiązują w tym zakresie przepisy w zakresie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Kierując się zasadą przezorności prognoza określa szerokie spektrum potencjalnych oddziaływań. Uzupełniono jednak zapisy prognozy o analizie przyrodnicze stowarzyszenia Salamandra.

Sposób uwzględnienia uwag

Lp.	Uwaga	Sposób uwzględnienia	Poprawiona / dodana treść	Strona
1.	<p>W rozdziale 3.1.4. Źródła energii odnawialnej POS na str. 23 wskazano, iż „Studium z roku 2000 nie przewidywało lokalizacji farm wiatrowych, jednakże w nowym studium z 2015 roku jest wzmianka o rozszerzeniu źródeł pozyskiwania energii elektrycznej, w tym energetyki wiatrowej”. Zgłaszam uwagę, iż podano informacje nieaktualną. Taka wzmianka zawarta została w pierwszej wersji projektu studium (wyłożenie do publicznego wglądu 10 września 2015 roku). Do projektu studium zgłoszono wówczas uwagi, które Wójt Gminy Białośliwie uwzględnił. Została przygotowana druga wersja projektu studium (wyłożenie do publicznego wglądu 19 lutego 2016 r.), w której nie było już żadnej wzmianki dotyczącej lokalizacji farm wiatrowych, nie został określony obszar lokalizacji, a także nie badano oddziaływania na środowisko takiej inwestycji. Mając na uwadze powyższe zgłaszam uwagę, iż w POS oparto analizę na nieaktualnych dokumentach i projektach.</p>	uwzględniono	<p>Analizując czynniki atmosferyczne występujące na terenie Gminy Białośliwie należy stwierdzić, że sprzyjają one pozyskiwaniu odnawialnej energii elektrycznej z siły wiatru. Do jej produkcji wymagane będzie jednak sytuowanie na obszarze jednostki masztów elektrowni wiatrowych. Na terenie Gminy Białośliwie nie ma obecnie zlokalizowanych elektrowni wiatrowych. W 2010 roku do Wójta Gminy Białośliwie wpłynął wniosek o lokalizację farmy wiatrowej we wschodniej części gminy, obejmujący budowę ponad 20 wiatraków we wsiach: Niezychowo, Dębówko Stare, Dębówko Nowe i Krostkowo. Obowiązujące przepisy wymagają dla lokalizacji farm wiatrowych opracowania planu miejscowego oraz wyznaczenia obszaru rozmieszczenia inwestycji w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium z roku 2000 nie przewidywało lokalizacji farm wiatrowych. W roku 2015 podjęto prace nad aktualizacją studium, w którym początkowo znalazła się wzmianka o rozszerzeniu źródeł pozyskiwania energii elektrycznej, w tym energetyki wiatrowej. Projekt ten nie został jednak przyjęty uchwałą Rady Gminy. W obowiązujących MPZP nie wprowadzono do tej pory lokalizacji elektrowni wiatrowych.</p>	str. 22, 23 POŚ
2.	<p>W rozdziale 3.1.5. Analiza SWOT – ochrona klimatu i powietrza atmosferycznego POS w dziale „Szanse” wskazana została „planowana budowa farmy wiatrowej”. Nie wskazano na podstawie jakich dokumentów ani przesłanek wskazano ten punkt. W nawiązaniu do uwagi 1. w niniejszej części można się domyślać, że autorzy projektu</p>	uwzględniono	wykreślono	str. 25 POŚ

Lp.	Uwaga	Sposób uwzględnienia	Poprawiona / dodana treść	Strona
	<p>POS opierali się na nieaktualnych dokumentach (pierwsza wersja projektu studium), ponieważ w aktualnych projektach planistycznych budowa farmy wiatrowej nie jest planowana. Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, iż nie do końca wiadomo dlaczego w analizie wskazano tę inwestycję jako szansę. Gmina Białośliwie jest w posiadaniu dokumentów z konsultacji społecznych przeprowadzanych do projektu pierwszej wersji studium (387 zgłoszonych uwag osób i 3 uwagi zgłoszone przez jednostki organizacyjne; listopad 2015 r.). Wynik konsultacji jednoznacznie wskazuje, iż planowana pierwotnie budowa farmy wiatrowej nie była oceniona w toku konsultacji jako szansa, ale raczej jako zagrożenie.</p>			
3.	<p>W rozdziale 2.2.3.1. ŹRÓDŁA ENERGII ODNAWIALNEJ (str. 10) Prognozy wskazano, iż „na terenie jednostki zakłada się lokalizację farm wiatrowych w miejscowościach: Niezychowo, Dębówko Stare, Dębówko Nowe i Krostkowo”. Biorąc pod uwagę komentarz zgłoszony w pkt. 1 części I. niniejszego pisma należy stwierdzić, iż taki zapis jest niezgodny ze stanem aktualnym określonym w ostatnich wersjach dokumentów planistycznych, takich jak projekt studium.</p>	uwzględniono	<p>Na terenie Gminy istnieją sprzyjające warunki do rozwoju instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, w tym przede wszystkim pracujących w oparciu o energię wiatrową i produkujących energię korzystając z siły wiatru. Według opracowania prof. Haliny Lorenc z IMGW charakteryzowana jednostka znajduje się w strefie III - korzystnej pod względem zasobów energii wiatru. Obecnie jednak na terenie jednostki nie zakłada się lokalizacji farm wiatrowych.</p>	str. 10 prognozy
4.	<p>W rozdziale 5.2. W ZAKRESIE SKUTECZNOŚCI OCHRONY BIORÓŻNORODNOŚCI (FAUNY I FLORY) zawarto analizę dokumentów związanych z występowaniem siedlisk awifauny i chiropterofauny. Podano także istotne wskazówki w zakresie ograniczeń co do lokalizacji farm wiatrowych z uwagi na występujące na terenie gminy Białośliwie cenne siedliska ptaków i występowanie nietoperzy. Z niezrozumiałych powodów nie uwzględniono</p>	uwzględniono, uzupełniono	<p>W projekcie POŚ wskazuje się, że ze względu na korzystane warunki wietrzne potencjalnie jest możliwość rozwoju infrastruktury energetyki wiatrowej na terenie Gminy, stąd w niniejszej prognozie zwraca się uwagę na to, aby w przypadku tego typu inwestycji przeprowadzić szczegółową analizę ornitologiczną i zakresu chiropterofauny, co jest zgodne z wymaganiami oceny oddziaływania inwestycji na środowisko (na etapie raportu).</p>	str. 55 prognozy

Lp.	Uwaga	Sposób uwzględnienia	Poprawiona / dodana treść	Strona
	<p>uwag Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody Salamandra, które wpłynęły do Wójta Gminy Białośliwie w trakcie konsultacji społecznych Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białośliwie (w ramach konsultacji pierwszej wersji projektu studium, listopad 2015). Warto przypomnieć, iż uwagi PTOB Salamandra dotyczące planowanej wówczas lokalizacji farm wiatrowych były jednoznacznie negatywne. PTOB Salamandra powołując się na badania ornitologiczne i chiropterologiczne przeprowadzone dla tego terenu wskazywała na niedopuszczalność lokalizacji farm wiatrowych na tym terenie.</p>		<p>W celu dokładnego rozpoznania liczebności chronionych gatunków należy przeprowadzić inwentaryzację terenową oraz wzbogacić ją także o dostępne dane o walorach ornitologicznych i chiropterologicznych (dane literaturowe, informacje będące w posiadaniu organów ochrony przyrody, RDOŚ, jednostek naukowych oraz organizacji przyrodniczych zajmujących się badaniem i ochroną tej grupy zwierząt). Analizę danych należy uzupełnić o wstępną ocenę obszaru w oparciu o zdjęcia satelitarne oraz wizję terenową.</p> <p>Powyższe wskazywano również na etapie prowadzenia postępowania w sprawie opracowania aktualizacji Studium dla gminy w roku 2015, gdzie początkowo planowano realizację inwestycji w energetykę wiatrową. Na podstawie materiałów pochodzących z oceny oddziaływania niniejszego projektu Studium (nie został on uchwalony) wskazać należy najważniejsze ustalenia Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra” w zakresie potencjalnie negatywnych oddziaływania elektrowni wiatrowych. Obszar Natura 2000 na terenie gminy – Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego to ważna ostoja i żerowisko kilku gatunków ptaków, w okresie migracji ich koncentracja sięga 10-15 tysięcy osobników. Wskazuje się, że obszar ten jest intensywnie wykorzystywany przez żurawie, łabędzie krzykliwe, gęsi zbożowe oraz gęsi białoczelne. Salamandra wskazuje, że noclegowiska żurawi zlokalizowane są na łąkach w okolicach Krostkowa (gm. Białośliwie) i na Stawach Smogulec (gm. Gołańcz), a także w rejonie wsi Kleszczyna (poza gminą Białośliwie) i Śmiłowo (poza gminą Białośliwie). Salamandra wskazała, że</p>	

Lp.	Uwaga	Sposób uwzględnienia	Poprawiona / dodana treść	Strona
			<p>obszary, gdzie lokalizacja elektrowni wiatrowych byłaby możliwa (tereny rolnicze, dobre warunki wietrzne, brak zwartych kompleksów leśnych. oddalenie od zabudowy) to tereny występowania chronionych gatunków ptaków.</p> <p>Podobnie jak wskazania w kontekście ptaków, przy prowadzonych pracach nad aktualizacją Studium, PTOŚ Salamandra wskazywała także na oddziaływania względem nietoperzy. Analizy materiałów archiwalnych dotyczących farm wiatrowych za granicą wskazują na wysoką śmiertelność tych gatunków zwierząt, co przy wolnym tempie rozrodczym może powodować w skali regionu zmniejszenie populacji nietoperzy. Do gatunków nietoperzy występujących na terenie gminy zalicza się mroczki późne, karliki, nocki, borowca wielkiego. Część z nich jest bardzo wrażliwa na oddziaływania elektrowni wiatrowych.</p> <p>W obu przypadkach każda inwestycja związana z lokalizacją elektrowni wiatrowych musi być poprzedzona szczegółową analizą występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, prowadzoną w wieloletnim i w uzgodnieniu z różnymi podmiotami, lasami państwowymi, stowarzyszeniami, RDOŚ, jednostkami naukowymi.</p> <p>Ze względu na charakter i skalę dokumentu POŚ, zawarte są w nim tylko wstępne analizy potencjalnych oddziaływań, odpowiednio do skali opracowania, na zasadzie prewencji w kontekście potencjalnie możliwych do podjęcia przedsięwzięć. Wskazuje się, że każda inwestycja w zakresie lokalizacji instalacji energetyki wiatrowej powinna przejść osobą ocenę oddziaływania na środowisko, której zakres powinien określić RDOŚ.</p>	str. 56 prognozy

Lp.	Uwaga	Sposób uwzględnienia	Poprawiona / dodana treść	Strona
5.	W rozdziale 5.3. W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI opisano m.in. potencjalne oddziaływanie na ludzi dla inwestycji związanej z budową farm wiatrowych. Zapisy rozdziału nie zawierają analizy negatywnego oddziaływania budowy farmy wiatrowej na krajobraz kulturowy oraz na jakość życia mieszkańców. Warto przypomnieć, iż negatywny wpływ takiej inwestycji na krajobraz kulturowy i jakość życia mieszkańców zostały zgłoszone w trakcie konsultacji pierwszej wersji projektu studium i z uwagi na ich zasadność – Wójt Gminy Białośliwie w drugiej wersji projektu studium odstąpił od wyznaczenia lokalizacji farm wiatrowych.	nie uwzględniono	Odpowiednie zapisy znajdują się na stronie 61 prognozy „W przypadku wprowadzania odnawialnych źródeł energii może to powodować pewne uciążliwości dla ludzi. Biorąc pod uwagę potencjalne możliwości rozwoju OZE na terenie Gminy uciążliwością taką może być hałas powstały przy pracy elektrowni wiatrowych, których powstania nie można wykluczyć. W celu zapobieżenia takim zjawiskom należy dążyć do optymalnej odległości pomiędzy turbiną wiatrową, a najbliższymi zabudowaniami oraz prowadzić konsultacje społeczne przed powstaniem inwestycji. Natomiast na etapie eksploatacji ważna jest konserwacja sprzętu, tak aby nie powodował on dużego hałasu.”	str. 61 prognozy
			„Elementami, które mogą zaburzyć krajobraz poszczególnych części Gminy mogą być ewentualnie mogące powstać w przyszłości elektrownie wiatrowe oraz maszty stacji bazowych telefonii komórkowej. Należy dążyć do takiego ustalania ich lokalizacji, aby ograniczyć do minimum negatywny wpływ nie tylko na zdrowie ludzi, ale także na krajobraz przyrodniczy i kulturowy (na zasadzie kompromisu pomiędzy racjami inwestorów, a subiektywnymi odczuciami mieszkańców). Szczegóły lokalizacji tego typu obiektów ustalane będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.”	str. 84 prognozy
6.	Dokonanie korekty POS uwzględniającej najbardziej aktualne informacje, dokumenty i projekty planistyczne dla gminy Białośliwie. W tym zakresie wnoszę w szczególności o wykreślenie z rozdziału 3.1.4 Źródła energii odnawialnej POS nieprawdziwej informacji jakoby „w nowym studium z 2015 roku jest wzmianka o rozszerzeniu źródeł pozyskiwania energii elektrycznej, w tym energetyki	uwzględniono	patrz uwaga Lp. 1	jak wyżej

Lp.	Uwaga	Sposób uwzględnienia	Poprawiona / dodana treść	Strona
	wiatrowej”. Wnoszę jednocześnie o dokonanie korekty całego dokumentu POS przy uwzględnieniu aktualizacji informacji co do planowania budowy farmy wiatrowej w gminie Białośliwie. Najbardziej aktualne dokumenty i ostatnie wersje projektów planistycznych (w tym projektu studium) nie uwzględniają bowiem budowy farm wiatrowych w gminie Białośliwie.			
7.	Dokonanie korekty rozdziału 3.1.5. Analiza SWOT – ochrona klimatu i powietrza atmosferycznego POS i usunięciu zapisu o planowanej budowie farmy wiatrowej z działu „Szanse”. Najaktualniejsze dokumenty planistyczne gminy (w tym projekt studium) nie uwzględniają bowiem budowy farmy wiatrowej.	uwzględniono	patrz uwaga Lp. 2	jak wyżej
8.	Niniejszym wnoszę o: 1. Weryfikację i korektę informacji zawartej w rozdziale 2.2.3.1. ŹRÓDŁA ENERGII DŃAWIALNEJ Prognozy w zakresie zapisu „na terenie jednostki zakłada się lokalizację farm wiatrowych w miejscowościach: Niezychowo, Dębówko Stare, Dębówko Nowe i Krostkowo”. W aktualnych dokumentach planistycznych (w tym projekt studium) nie ma bowiem założeń o lokalizacji farm wiatrowych na wskazanym w Prognozie obszarze.	uwzględniono	Na terenie Gminy istnieją sprzyjające warunki do rozwoju instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, w tym przede wszystkim pracujących w oparciu o energię wiatrową i produkujących energię korzystając z siły wiatru. Według opracowania prof. Haliny Lorenc z IMGW charakteryzowana jednostka znajduje się w strefie III - korzystnej pod względem zasobów energii wiatru. Obecnie jednak na terenie jednostki nie zakłada się lokalizacji farm wiatrowych.	str. 10 prognozy
9.	Uwzględnienie w rozdziale 5.2. W ZAKRESIE SKUTE CZNOŚCI OCHRONY BIORÓŻNORODNOŚCI (FAUNY I FLORY) Prognozy analizy Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody Salamandra, przekazanej do Wójta Gminy Białośliwie w trakcie konsultacji projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białośliwie (listopad 2015 r.).	uwzględniono	patrz uwaga Lp. 4	jak wyżej

Lp.	Uwaga	Sposób uwzględnienia	Poprawiona / dodana treść	Strona
10.	Uwzględnienie w rozdziale 5.3. W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI Prognozy wyników konsultacji społecznych dokonanych w trakcie konsultacji projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białośliwie (listopad 2015 r.). Dokumenty z konsultacji są w posiadaniu Gminy Białośliwie, zgłoszone uwagi jednoznacznie wskazują, iż brakuje akceptacji społecznej dla budowy farm wiatrowych w gminie Białośliwie, w szczególności na terenie miejscowości Dębówko Nowe, Dębówko Stare, Krostkowo i Niezychowo.	uwzględniono	patrz uwaga Lp. 4	jak wyżej